

## ВІДГУК

офіційного опонента – доктора юридичних наук, професора Соболя Євгена Юрійовича, на дисертацію Роїка Владислава Артуровича «Адміністративно-правові засади захисту інтересів суспільства і держави органами національної поліції», подану на здобуття освітньо-наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право»

### Актуальність обраної теми

Дисертаційне дослідження В. А. Роїка присвячене актуальній проблемі сьогоденної правової науки – Адміністративно-правові засади захисту інтересів суспільства і держави органами національної поліції.

Поліція є правоохоронним органом в Україні, що обумовлює специфіку її адміністративно-правового статусу, як суб'єкта забезпечення і гарантування соціальної безпеки, дотримання законності і порядку в країні. Відомо, що визначення ролі та особливостей діяльності будь-якого із суб'єктів адміністративно-правових відносин можливе лише за умови ґрунтовного аналізу їх правового статусу, який відображає основні сторони взаємовідносин будь-якої особи з державою та суспільством.

Права, свободи і законні інтереси громадян України становлять у правовій державі найвищу систему цінностей демократії, на захисті чого стоїть Національна поліція України. Проте, в правовому полі досі залишаються невивченими адміністративно-правові засади організації та функціонування департаменту головної інспекції та дотримання прав людини, департаменту кіберполіції, департаменту превентивної діяльності, департаменту патрульної поліції, департаменту поліції охорони Національної поліції України.

Дисертаційне дослідження В. А. Роїка є затребуваним як з позицій правової науки, так і з точки зору практичної діяльності, спрямованої на удосконалення чинної нормативно-правової бази регулювання діяльності департаменту головної інспекції та дотримання прав людини, департаменту кіберполіції, департаменту превентивної діяльності, департаменту

патрульної поліції, департаменту поліції охорони Національної поліції України. Дисертант у своєму дослідженні обрав низку найактуальніших питань, пов'язаних з адміністративно-правовим регулюванням правоохоронної та поліцейської діяльності, понятійно-категоріальним апаратом, аналізом основних елементів адміністративно-правового механізму реалізації повноважень департаменту головної інспекції та дотримання прав людини, департаменту кіберполіції, департаменту превентивної діяльності, департаменту патрульної поліції, департаменту поліції охорони Національної поліції України в галузі попередження та протидії масовим заворушенням, узагальненням вітчизняного досвіду.

### **Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації**

Робота, запропонована Роїком В. А., характеризується системним підходом до предмету дослідження. У вступі визначено актуальність, мету, завдання дослідження, чітко окреслено предмет та об'єкт дослідження, наведено новизну і практичне значення отриманих результатів. Структурно дисертація складається із вступу, трьох розділів, нерозривно пов'язаних між собою висновків, списку використаних джерел та додатків. Структура в цілому відповідає цілям і завданням дослідження, дозволяє послідовно розглянути всі проблеми, визначені автором. Обґрунтованість положень, сформульованих у дисертації, підтверджується також критичним аналізом наявних літературних джерел юридичного та методологічного спрямувань з проблематики адміністративно-правовим засадам організації та функціонування департаменту головної інспекції та дотримання прав людини, департаменту кіберполіції, департаменту превентивної діяльності, департаменту патрульної поліції, департаменту поліції охорони Національної поліції України.

Високий ступінь вірогідності і наукової обґрунтованості результатів виконаного дослідження забезпечено також використанням відповідних наукових методів – діалектичного, формально-догматичного,

компаративного, системно-функціонального та логіко-семантичного, методів аналізу та синтезу, індукції та дедукції тощо. Все це дозволило здобувачеві сформулювати ряд важливих наукових положень, висновків та рекомендацій.

Висновки, зроблені у дисертації, зокрема пропозиції стосовно удосконалення законодавства, щодо регулювання діяльності департаменту головної інспекції та дотримання прав людини, департаменту кіберполіції, департаменту превентивної діяльності, департаменту патрульної поліції, департаменту поліції охорони Національної поліції України, здатні покращити державну політику у досліджуваній сфері.

### **Достовірність і новизна наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації**

Положення дисертації реально ґрунтуються на об'єктивних теоретичних дослідженнях, висновки є достовірно обґрунтованими та базуються на теоретичних судженнях автора. Наукова новизна одержаних результатів дисертації полягає в тому, що робота є першим монографічним дослідженням, у якому схарактеризовано адміністративно-правові засади організації та функціонування департаменту головної інспекції та дотримання прав людини, департаменту кіберполіції, департаменту превентивної діяльності, департаменту патрульної поліції, департаменту поліції охорони Національної поліції України щодо захисту прав, інтересів громадян і держави. За результатами проведеного дослідження сформульовано низку наукових положень, висновків, пропозицій і практичних рекомендацій, пов'язаних з удосконаленням положень чинного адміністративного законодавства, що регулює діяльність департаменту головної інспекції та дотримання прав людини, департаменту кіберполіції, департаменту превентивної діяльності, департаменту патрульної поліції, департаменту поліції охорони Національної поліції України щодо захисту прав, інтересів громадян і держави.

Характерною рисою дисертаційного дослідження є його чітка практична спрямованість. Висвітлені автором пропозиції, що можуть бути застосовані для розвитку правового регулювання та підвищення ефективності здійснення діяльності організації та функціонування Національної поліції у сфері попередження та протидії масовим заворушенням, а також захистом прав, свобод та законних інтересів громадян та держави.

Заслуговують на увагу наступні положення новизни дисертації:

– доведено, що адміністративно-правовий статус департаменту головної інспекції та дотримання прав людини, департаменту кіберполіції, департаменту превентивної діяльності, департаменту патрульної поліції, департаменту поліції охорони Національної поліції України, складається із трьох блоків: цільовий (визначає мету створення органів Національної поліції України, яку можна охарактеризувати: забезпечення публічного порядку і безпеки; захист прав, свобод та законних інтересів громадян і публічних осіб), організаційно-управлінський (характеризує, як саме побудована внутрішня структура та укомплектовано штат поліцейського персоналу, визначено повноваження начальника) та функціонально-компетенційний (визначає компетенції посадових осіб та керівників органів Національної поліції України);

– визначено, що нормативно-правовими засадами діяльності департаменту головної інспекції та дотримання прав людини, департаменту кіберполіції, департаменту превентивної діяльності, департаменту патрульної поліції, департаменту поліції охорони Національної поліції України є система нормативно-правових актів, які визначають мету й завдання, принципи створення й побудови, предмет відання, повноваження та організацію діяльності департаменту головної інспекції та дотримання прав людини, департаменту кіберполіції, департаменту превентивної діяльності, департаменту патрульної поліції, департаменту поліції охорони

Національної поліції України, що створюють основу для здійснення ними ефективної діяльності;

– виділено форми адміністративної діяльності департаменту головної інспекції та дотримання прав людини, департаменту кіберполіції, департаменту превентивної діяльності, департаменту патрульної поліції, департаменту поліції охорони Національної поліції України: правові форми (видання актів Національної поліції України; укладення адміністративних договорів про співпрацю); неправові форми (матеріально-технічні адміністративні заходи впливу, організаційно-адміністративні заходи впливу);

– виділено види адміністративних процедур, які застосовують департамент головної інспекції та дотримання прав людини, департамент кіберполіції, департаменту превентивної діяльності, департаменту патрульної поліції, департаменту поліції охорони Національної поліції України: контрольно-наглядова; укладання адміністративно-правового договору; реєстрація; надання дозволу; адміністративний примус.;

– уточнено понятійно-категоріальний апарат, зокрема тлумачення таких понять, як «функціональний принцип», «адміністративна процедура», «форми адміністративної діяльності», «методи адміністративної діяльності», «взаємодія», «публічні послуги», «адміністративно-правовий статус департаменту головної інспекції та дотримання прав людини, департаменту кіберполіції, департаменту превентивної діяльності, департаменту патрульної поліції, департаменту поліції охорони Національної поліції України щодо захисту прав, інтересів громадян і держави», «форми взаємодії»;

– зроблено класифікацію функцій департаменту головної інспекції та дотримання прав людини, департаменту кіберполіції, департаменту превентивної діяльності, департаменту патрульної поліції, департаменту поліції охорони Національної поліції України, які згруповано таким чином: перша група – протидія злочинності, її профілактика та попередження;

друга група – забезпечення публічної (громадської) безпеки й порядку;  
третя група – забезпечення нормального та безпечного функціонування установ, організацій, підприємств;

– визначено напрямки взаємодії положення про напрями взаємодії між департаментом головної інспекції та дотримання прав людини, департаментом кіберполіції, департаментом превентивної діяльності, департаментом патрульної поліції, департаментом поліції охорони Національної поліції України щодо протидії масовим заворушенням з іншими органами поліції щодо протидії масовим заворушенням;

– запропоновано заходи, які вживають департамент головної інспекції та дотримання прав людини, департамент кіберполіції, департамент превентивної діяльності, департамент патрульної поліції, департамент поліції охорони Національної поліції України для протидії адміністративним правопорушенням під час масових заворушень.

Основна частина дисертації В. А. Роїка логічно побудована та структурована, всі розділи взаємопов'язані.

**Розділ 1 «Теоретико-правові засади захисту інтересів суспільства і держави органами національної поліції»** складається з трьох підрозділів, присвячених: місцю і ролі департаменту головної інспекції та дотримання прав людини, департаменту кіберполіції, департаменту превентивної діяльності, департаменту патрульної поліції, департаменту поліції охорони в структурі Національної поліції; визначенню завдань, принципів та напрямів адміністративної діяльності, а також характеристиці нормативно-правових засад діяльності департаменту головної інспекції та дотримання прав людини, департаменту кіберполіції, департаменту превентивної діяльності, департаменту патрульної поліції, департаменту поліції охорони Національної поліції України.

Виявлено, що національна поліція України наділена всіма ознаками системи: має мету є цілеспрямованою; включає в себе пов'язанні та

взаємодіючі між собою елементи, тобто цілісність; є динамічною системою, що виражається в тому, що вона постійно змінюється й прогресує.

Визначено, що метою діяльності департаменту головної інспекції та дотримання прав людини, департаменту кіберполіції, департаменту превентивної діяльності, департаменту патрульної поліції, департаменту поліції охорони Національної поліції України є забезпечення публічної (громадської) безпеки і порядку, охорона прав і свобод людини і громадянина, інтересів суспільства і держави, протидія злочинності, що є результатом його діяльності, який досягається через виконання покладених на них завдань (С. 50).

Зазначено, що принципами діяльності департаменту головної інспекції та дотримання прав людини, департаменту кіберполіції, департаменту превентивної діяльності, департаменту патрульної поліції, департаменту поліції охорони Національної поліції України виступають основоположні ідеї, які покладені у основу їхньої діяльності при виконанні поставлених перед ними завдань. До першої групи принципів відносяться принципи: верховенство права, дотримання прав і свобод людини, законність, відкритість та прозорість, політична нейтральність, взаємодія з населенням на засадах партнерства, безперервності. Специфічні принципи департаменту головної інспекції та дотримання прав людини, департаменту кіберполіції, департаменту превентивної діяльності, департаменту патрульної поліції, департаменту поліції охорони Національної поліції України включають в себе принципи: конспірації, гласних та негласних засад в оперативно-розшуковій діяльності та дотримання режиму секретності є специфічними та притаманні оперативним підрозділам (С. 56).

Визначено, що завдання департаменту головної інспекції та дотримання прав людини, департаменту кіберполіції, департаменту превентивної діяльності, департаменту патрульної поліції, департаменту поліції охорони відповідають основним завданням Національної поліції

України, завданнями є забезпечення реалізації державної політики у сфері забезпечення публічної (громадської) безпеки і порядку (С. 50-52).

Дістала подальшого розвитку теза про те, що функціями департаменту головної інспекції та дотримання прав людини, департаменту кіберполіції, департаменту превентивної діяльності, департаменту патрульної поліції, департаменту поліції охорони Національної поліції України є основні напрямки діяльності, завдяки яким забезпечується виконання завдань й досягнення мети, поставлених перед ними. В залежності від сфери дії функції департаменту головної інспекції та дотримання прав людини, департаменту кіберполіції, департаменту превентивної діяльності, департаменту патрульної поліції, департаменту поліції охорони Національної поліції України класифікують на види: перша група – протидія злочинності, її профілактика та попередження; друга група – забезпечення громадського порядку, громадської безпеки; третя група – забезпечення нормального та безпечного функціонування установ, організацій, підприємств (С. 64-65).

Зазначено, що нормативно-правовими засадами діяльності департаменту головної інспекції та дотримання прав людини, департаменту кіберполіції, департаменту превентивної діяльності, департаменту патрульної поліції, департаменту поліції охорони Національної поліції України є система нормативно-правових актів, які визначають мету й завдання, принципи створення й побудови, предмет відання, повноваження та організацію діяльності департаменту головної інспекції та дотримання прав людини, департаменту кіберполіції, департаменту превентивної діяльності, департаменту патрульної поліції, департаменту поліції охорони Національної поліції України, що створюють основу для здійснення ним ефективної діяльності (С. 72).

Охарактеризовано повноваження департаменту головної інспекції та дотримання прав людини, департаменту кіберполіції, департаменту превентивної діяльності, департаменту патрульної поліції, департаменту

поліції охорони Національної поліції України щодо захисту прав та інтересів громадян і держави. Основні повноваження, в свою чергу, можна поділити на профілактичні, тобто здійснення заходів по попередженню правопорушень; повноваження, що припиняють вчинення правопорушення. Додатковими повноваженнями є повноваження, які мають право виконувати департамент головної інспекції та дотримання прав людини, департамент кіберполіції, департамент превентивної діяльності, департамент патрульної поліції, департамент поліції охорони Національної поліції України: участь у виконанні завдань територіальної оборони, забезпеченні та здійсненні заходів правового режиму воєнного стану у разі його оголошення на всій території України або в окремій місцевості (С. 79).

**Розділ 2 «Особливості організації та функціонування органів національної поліції щодо захисту інтересів суспільства і держави»** складається з трьох підрозділів, які присвячені: сутності та структури адміністративно-правового статусу департаменту головної інспекції та дотримання прав людини, департаменту кіберполіції, департаменту превентивної діяльності, департаменту патрульної поліції, департаменту поліції охорони Національної поліції України; визначенню форм та методів адміністративної діяльності, а також характеристиці адміністративних процедур реалізації компетенції департаменту головної інспекції та дотримання прав людини, департаменту кіберполіції, департаменту превентивної діяльності, департаменту патрульної поліції, департаменту поліції охорони Національної поліції України.

Зроблено висновок, що адміністративно-правовий статус департаменту головної інспекції та дотримання прав людини, департаменту кіберполіції, департаменту превентивної діяльності, департаменту патрульної поліції, департаменту поліції охорони Національної поліції України, складається із трьох блоків: цільовий (визначає мету створення органів Національної поліції України, яку можна охарактеризувати: забезпечення публічного порядку і безпеки; захист прав, свобод та законних

інтересів громадян і публічних осіб), організаційно-управлінський (характеризує, як саме побудована внутрішня структура та укомплектовано штат поліцейського персоналу, визначено повноваження начальника) та функціонально-компетенційний (визначає компетенції посадових осіб та керівників органів Національної поліції України) (С. 96).

Під компетентністю поліцейського слід автор розуміє його здатність успішно розв'язувати конкретні професійні задачі, використовуючи свої знання, уміння, навички та особисті якості за різних умов професійного середовища (С. 104-105).

Наведено опис функцій кожного департаменту Національної поліції департаменту головної інспекції та дотримання прав людини, департаменту кіберполіції, департаменту превентивної діяльності, департаменту патрульної поліції, департаменту поліції охорони (С. 110-112).

Визначено, що адміністративна діяльність департаменту головної інспекції та дотримання прав людини, департаменту кіберполіції, департаменту превентивної діяльності, департаменту патрульної поліції, департаменту поліції охорони Національної поліції України спрямована на надання поліцейських послуг щодо охорони, захисту прав, свобод, що пов'язані з реалізацією законних інтересів суспільства і держави, забезпечення громадської безпеки і порядку, протидії злочинам та правопорушенням шляхом застосування адміністративно-правових засобів. Виділено два види адміністративної діяльності: внутрішньо-організаційна і зовнішньо-організаційна (С. 116-118).

Під методами адміністративної діяльності департаменту головної інспекції та дотримання прав людини, департаменту кіберполіції, департаменту превентивної діяльності, департаменту патрульної поліції, департаменту поліції охорони Національної поліції України автор розуміє: способи та засоби правового владного впливу правоохоронних органів на дії і поведінку громадян, публічних осіб, державних службовців, а також на діяльність підприємств, закладів, установ, організацій в інтересах

дотримання безпеки і порядку в контексті реалізації конституційних прав, свобод і законних інтересів.

Обґрунтовано, що департамент головної інспекції та дотримання прав людини, департамент кіберполіції, департамент превентивної діяльності, департамент патрульної поліції, департамент поліції охорони Національної поліції України, використовують такі методи адміністративної діяльності, як: нагляд, переконання та примус (С. 128-134).

Наведено авторську дефініцію поняття, «форма адміністративної діяльності департаменту головної інспекції та дотримання прав людини, департаменту кіберполіції, департаменту превентивної діяльності, департаменту патрульної поліції, департаменту поліції охорони Національної поліції України» під якою слід розуміти – сукупність цілеспрямованих адміністративних дій та правових заходів поліцейських, які проводяться з метою забезпечення публічної безпеки і порядку, а також захисту законних інтересів суспільства і держави.

Автором було виділено форми адміністративної діяльності департаменту головної інспекції та дотримання прав людини, департаменту кіберполіції, департаменту превентивної діяльності, департаменту патрульної поліції, департаменту поліції охорони Національної поліції України: правові форми (видання актів Національної поліції України; укладення адміністративних договорів про співпрацю); неправові форми (матеріально-технічні адміністративні заходи впливу, організаційно-адміністративні заходи впливу) (С. 136, 138).

Визначено і обґрунтовано складові частини адміністративної діяльності департаменту головної інспекції та дотримання прав людини, департаменту кіберполіції, департаменту превентивної діяльності, департаменту патрульної поліції, департаменту поліції охорони Національної поліції України можна віднести: 1) управлінську діяльність як вплив керуючої системи на керовану, що спрямована на ефективне виконання конкретних видів процедур, робіт, заходів (одноосібно чи в

колективі) з метою досягнення поставлених цілей, вирішення оперативно-тактичних завдань, виконання адміністративних функцій; 2) адміністративну юрисдикцію, яка є головною складовою частиною організаційної та виконавчо-розпорядчої діяльності органів державного управління; 3) публічно-сервісна діяльність, що є загальним напрямом реалізації державної правової політики стосовно захисту і охорони прав, свобод законних інтересів громадян у сфері державного та самоврядного управління, шляхом надання якісних адміністративних послуг (С. 117-118).

Виявлено, що нормативно-праву базу регулювання адміністративної діяльності органів поліції та департаменту головної інспекції та дотримання прав людини, департаменту кіберполіції, департаменту превентивної діяльності, департаменту патрульної поліції, департаменту поліції охорони Національної поліції України (С. 122-124).

Доведено, що адміністративна процедура являє собою встановлену законом сукупність чітко визначених, поетапно здійснюваних суб'єктом публічної адміністрації дій та заходів, метою яких є розгляд та вирішення адміністративної справи для прийняття управлінського рішення стосовно захисту прав, свобод і законних інтересів суб'єктів адміністративно-правових відносин. Виділено види адміністративних процедур, які застосовують департамент головної інспекції та дотримання прав людини, департамент кіберполіції, департамент превентивної діяльності, департамент патрульної поліції, департамент поліції охорони Національної поліції України: контрольно-наглядова; укладання адміністративно-правового договору; реєстрація; надання дозволу; адміністративний примус (С. 148, 151-155).

Автором обґрунтовано, що під компетенціями департаменту головної інспекції та дотримання прав людини, департаменту кіберполіції, департаменту превентивної діяльності, департаменту патрульної поліції, департаменту поліції охорони Національної поліції України слід розуміти – юридичне відображення покладених на даний орган адміністративно-

процесуальних функцій. До компетенцій департаменту головної інспекції та дотримання прав людини, департаменту кіберполіції, департаменту превентивної діяльності, департаменту патрульної поліції, департаменту поліції охорони Національної поліції України можна віднести: контроль і нагляд дотримання громадського порядку та публічних прав; укладання адміністративно-правового договору на охорону державного та приватного майна, співпрацю з громадськими організаціями; реєстрація правопорушень, і юридичних фактів, ведення електронної бази даних; прийом заяв та скарг громадян стосовно порушення їхніх прав та свобод, припинення адміністративних та кримінальних правопорушень.

Встановлено, що до компетенції департаменту головної інспекції та дотримання прав людини, департаменту кіберполіції, департаменту превентивної діяльності, департаменту патрульної поліції, департаменту поліції охорони Національної поліції України входить: а) Забезпечення фінансово-економічної безпеки України. б) Охорона права. в) Ведення справ з адміністративних правопорушень. Функцій, права та компетенції органів НПУ визначаються відповідним положенням МВС (С. 163-164).

**Розділ 3 «Напрямки удосконалення адміністративно-правового регулювання діяльності органів національної поліції щодо захисту інтересів суспільства і держави»** складається з двох підрозділів, які присвячені питанням взаємодії між департаментом головної інспекції та дотримання прав людини, департаментом кіберполіції, департаментом превентивної діяльності, департаментом патрульної поліції, департаментом поліції охорони з іншими структурними підрозділами Національної поліції України щодо запобігання масовим заворушенням і протиправним діям, які посягають на громадський порядок, а також розвитку адміністративного законодавства в частині удосконалення діяльності департаменту головної інспекції та дотримання прав людини, департаменту кіберполіції, департаменту превентивної діяльності, департаменту патрульної поліції, департаменту поліції охорони Національної поліції України.

Визначено, що оперативні заходи які застосовують департамент головної інспекції та дотримання прав людини, департамент кіберполіції, департамент превентивної діяльності, департамент патрульної поліції, департамент поліції охорони Національної поліції України щодо протидії масовим заворушенням спрямовані на контроль ситуації, недопущення переростання мирного зібрання в агресивний характер натовпу, протидія насильству, підпалам і погромам. Запропоновано класифікувати оперативні заходи для поліцейських департаменту головної інспекції та дотримання прав людини, департаменту кіберполіції, департаменту превентивної діяльності, департаменту патрульної поліції, департаменту поліції охорони Національної поліції України щодо протидії масовим заворушенням: складання оперативного плану, визначення завдань поліції, розробка і реалізація тактичних дій (С. 196-197).

Запропоновано авторське визначення поняттю «взаємодія департаменту головної інспекції та дотримання прав людини, департаменту кіберполіції, департаменту превентивної діяльності, департаменту патрульної поліції, департаменту поліції охорони з іншими структурними підрозділами Національної поліції України» - є скоординована добровільна співпраця між незалежними правоохоронними структурами щодо розкриття, припинення, попередження, профілактики адміністративних та кримінальних правопорушень у сфері захисту прав, свобод, законних інтересів фізичних та юридичних осіб.

Встановлено, що взаємодія між департаментом головної інспекції та дотримання прав людини, департаментом кіберполіції, департаментом превентивної діяльності, департаментом патрульної поліції, департаментом поліції охорони Національної поліції України та іншими правоохоронними органами (Кримінальна поліція, слідчі управління, спецпідрозділи КОРД і ППОП ГУНП), є необхідною і доцільною, оскільки забезпечуватиме більш ефективну протидію масовим заворушенням, реалізовуватиме публічну

безпеку та контроль проведення мирних демонстрацій, зібрань, масових культурних і спортивних заходів, концертів і видовищ (С. 191).

Виділено і охарактеризовано основні форми взаємодії між департаментом головної інспекції та дотримання прав людини, департаментом кіберполіції, департаментом превентивної діяльності, департаментом патрульної поліції, департаментом поліції охорони Національної поліції України щодо запобігання масовим заворушенням і протиправним діям, які посягають на громадський порядок: адміністративно-управлінська; слідча та оперативно-розшукова; профілактична; форма забезпечення громадського порядку і безпеки (С. 65, 180-183).

Виділити основні цільові засоби запобігання адміністративним правопорушенням під час масових заворушень, які проводить департамент головної інспекції та дотримання прав людини, департамент кіберполіції, департамент превентивної діяльності, департамент патрульної поліції, департамент поліції охорони Національної поліції України (С. 188-189).

Автором запропоновано внести поправки і доповнення: до Закону України «Про національну поліцію» (доповнення Стаття 2 – пункт 5; Стаття 23 – пункт 36; Стаття 30 – пункт 3; Стаття 45 – пункти 9 і 10), Кодексу України про адміністративні правопорушення (додати статтю 185 про «Адміністративну відповідальність учасників масових заворушень»), доповнити існуюче Положення «Про департамент превентивної діяльності Національної поліції України» окремим розділом «про заходи протидії масовим заворушенням», які має право застосувати департамент превентивної діяльності Національної поліції України.

Запропоновано розробити і затвердити Положення «Про затвердження Інструкції про співпрацю і діяльність департаменту головної інспекції та дотримання прав людини, департаменту кіберполіції, департаменту превентивної діяльності, департаменту патрульної поліції, департаменту поліції охорони Національної поліції України з протидії

масовим заворушенням та забезпечення публічної безпеки й порядку», що дозволить урегулювати дану проблему і підсилити засади внутрішньої безпеки держави (С. 199-209).

Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що сформульовані у дисертаційному дослідженні теоретичні положення та конкретні пропозиції й рекомендації використовуються та можуть бути використані: у науково-дослідній сфері – як основа для подальших наукових досліджень взаємодії департаменту головної інспекції та дотримання прав людини, департаменту кіберполіції, департаменту превентивної діяльності, департаменту патрульної поліції, департаменту поліції охорони Національної поліції України з органами виконавчої влади, органами національної поліції, громадськими організаціями в контексті реалізації правоохоронної функції держави, протидії масовим заворушенням; у правотворчості – для вдосконалення адміністративного законодавства, що регламентує напрями, форми, методи та процедури взаємодії департаменту головної інспекції та дотримання прав людини, департаменту кіберполіції, департаменту превентивної діяльності, департаменту патрульної поліції, департаменту поліції охорони Національної поліції України з органами виконавчої влади; у освітньому процесі – під час підготовки конспектів лекцій, розробки методичних рекомендацій, навчальних посібників для студентів закладів вищої освіти та викладання таких навчальних дисциплін як *«Адміністративне право України»*, *«Охоронна діяльність»* *«Публічне управління та адміністрування»*; у правозастосовній діяльності – для підвищення ефективності здійснення взаємодії департаменту головної інспекції та дотримання прав людини, департаменту кіберполіції, департаменту превентивної діяльності, департаменту патрульної поліції, департаменту поліції охорони Національної поліції України з органами виконавчої влади, органами національної поліції, з питань регулювання правоохоронної діяльності.

## Дискусійні положення та зауваження до дисертації

Відзначаючи теоретичну і практичну цінність дисертаційного дослідження В. А. Роїка, позитивно оцінюючи його в цілому, наголошую, що окремі положення дисертації мають дискусійний характер, потребують більш глибокого дослідження та обґрунтування:

1. Автором не розкрито положень, щодо сутності та змісту наукової категорії «інтерес», не наведена класифікація приватних і публічних інтересів, а надається лише загальний опис цих понять. З цього залишається незрозумілим, які саме інтереси мають захищати департамент головної інспекції та дотримання прав людини, департамент кіберполіції, департамент превентивної діяльності, департамент патрульної поліції, департамент поліції охорони Національної поліції України. Варто було б розглянути ці питання у підрозділі 1.1 роботи.

2. У підрозділі 2.1 дисертації не відображено характеристику правового статусу поліцейського, як службовця правоохоронного органу, а визначення ролі діяльності кожного із суб'єктів адміністративно-правових відносин можливе лише за умови аналізу правового статусу. Варто цьому питанню було б приділити більше уваги, оскільки, департамент головної інспекції та дотримання прав людини, департамент кіберполіції, департамент превентивної діяльності, департамент патрульної поліції, департамент поліції охорони Національної поліції України є окремими департаментами Національної поліції.

3. В третьому розділі дисертації автором не виділено основні цільові засоби запобігання (або протидії) адміністративним правопорушенням під час масових заворушень, які здійснюють департамент головної інспекції та дотримання прав людини, департамент кіберполіції, департаменту превентивної діяльності, департаменту патрульної поліції, департаменту поліції охорони Національної поліції України. Варто було б розглянути це питання з боку аналізу зарубіжного досвіду діяльності поліції.

4. Дослідження виграло би, якщо автор у підрозділі 3.2 дисертації охарактеризував би класифікацію та етапи розвитку масових заворушень, правопорушення які вчиняються при цьому. Варто було б визначити терористичні загрози незаконних воєнізованих формувань та методи боротьби, які застосовує поліція. Натомість, автором цій проблемі приділено лише поверхову увагу.

Утім, викладені зауваження мають переважно дискусійний характер і не впливають на загальну позитивну оцінку дисертаційної роботи Роїка В. А. та не знижують її достатній науковий рівень.

### **Висновок**

Основні наукові положення, висновки й практичні рекомендації, викладені в дослідженні, були оприлюднені на міжнародних науково-практичних конференціях, присвячених проблемам адміністративного права.

Зміст дисертаційної роботи висвітлений достатньо повно, виклад запропонованих в роботі положень базується на ґрунтовному опрацюванні літературних джерел з проблематики дисертаційного дослідження. Автор сформулював свої висновки, які здатні стати значним внеском у розвиток адміністративного права. В цілому, дисертація Роїка В. А. є самостійним, повністю завершеним науковим дослідженням, присвяченого адміністративно-правовим засадам захисту інтересів суспільства і держави органами національної поліції.

Отже, слід зазначити, що аналіз основних положень дисертації Роїка Владислава Артуровича «Адміністративно-правові засади захисту інтересів суспільства і держави органами національної поліції» дозволяє зробити висновок, що дисертація є повноцінною завершеною науковою працею, в якій отримано нові науково-обґрунтовані результати, що вирішують конкретну задачу, яка має суттєве значення для науки адміністративного права. Рецензоване наукове дослідження, його результати та оформлення відповідають спеціальності 081 «Право» та

вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261, Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44, Вимогам до оформлення дисертацій, затвердженим Наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 року № 40, а його автор з урахуванням результатів публічного захисту заслуговує на присудження йому ступеня доктора філософії (галузь знань 08 «Право», спеціальність 081 «Право»).

### **ОФІЦІЙНИЙ ОПОНЕНТ:**

доктор юридичних наук

професор

ректор Центральноукраїнського державного

університету імені Володимира Винниченка



**Євген СОБОЛЬ**